

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การสื่อสารเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีน
ผ่านเทศกาลตรุษจีนปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์

ผู้เขียน

นายธนพล วิวัฒน์พาณิชย์

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.กุลิศรา กฤตวรกาญจน์

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การสื่อสารเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนผ่านเทศกาลตรุษจีนปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากระบวนการสื่อสารในเทศกาลตรุษจีนปากน้ำโพ จ.นครสวรรค์ และเพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อเทศกาลตรุษจีนปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จากกลุ่มผู้นำในการจัดงานเทศกาลตรุษจีนปากน้ำโพ และคณะกรรมการสมาคมไทย-จีนเชื้อสายต่าง ๆ ตลอดจนผู้เข้าร่วมพิธีกรรม โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการสื่อสาร การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม และแนวคิดเกี่ยวกับสื่อพื้นบ้าน เป็นกรอบในการศึกษา นอกจากนี้ ผู้วิจัยใช้ แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการสำรวจความคิดเห็นและทัศนคติของประชาชน ที่เดินทางมาเที่ยวชมเทศกาลตรุษจีนปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์

ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการสื่อสารที่เกิดขึ้นในเทศกาลตรุษจีนปากน้ำโพ แบ่งได้ 2 ช่วง คือ ช่วงเตรียมงาน และ ช่วงเทศกาล ในช่วงเตรียมงานกลุ่มผู้นำในการจัดงาน มีเป้าหมายในการสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดงาน ส่วนใหญ่เป็นการสื่อสารแบบเป็นทางการ เพราะเป็นการพูดคุยกันในที่ประชุม ทิศทางการสื่อสารเป็นแบบสองทาง มีทิศทางการไหลของสารจากบนลงล่างและในระดับเดียวกัน สื่อที่ใช้ในการสื่อสารกับประชาชน และสมาชิกที่มีส่วนร่วมในการจัดงาน คือ สื่อบุคคล สื่อกิจกรรมพิเศษ และสื่อมวลชนในท้องถิ่น

การสื่อสารในช่วงเทศกาล กลุ่มผู้นำในการจัดงาน มีเป้าหมายในการสื่อสารเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมของจังหวัดนครสวรรค์ และสร้างศรัทธา ความเชื่อ ตลอดจนสืบสานประเพณี ต่าง ๆ ให้คงอยู่ต่อไป การสื่อสารที่เกิดขึ้นจะเป็นแบบทิศทางเดียว มีทิศทางการไหลของสารจากบนลงล่าง รูปแบบการสื่อสารมีลักษณะทั้งเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ ส่วนสื่อที่ใช้การสื่อสารกับประชาชนและนักท่องเที่ยว คือ สื่อบุคคล สื่อพิธีกรรม สื่อกิจกรรมพิเศษ และสื่อมวลชน

สำหรับความคิดเห็นและทัศนคติของประชาชนที่มีต่อเทศกาลตรุษจีนปากน้ำโพ จังหวัด นครสวรรค์ สรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่เดินทางมาร่วมงานเพื่อ ชมขบวนแห่ และกราบไหว้เจ้าพ่อ- เจ้าแม่ปากน้ำโพ โดยรับรู้ข้อมูลในการท่องเที่ยวจาก เพื่อน และจากสื่อมวลชน ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้สึกรู้ว่า กิจกรรมในเทศกาลตรุษจีนปากน้ำโพมีปริมาณมากพอที่จะอธิบายวัฒนธรรมจีนเชื้อสายต่าง ๆ ได้ครบถ้วน แต่ประชาชนส่วนใหญ่ก็ยังไม่เข้าใจความหมายของวัฒนธรรมจีนได้อย่างลึกซึ้ง และถูกต้อง

Independent Study Title	Communication for Promoting Culture Through Thai-Chinese Ethnicity in Paknampho Chinese New Year Festival, Nakhon Sawan Province
Author	Mr. Tanapol Wiwatpanich
Degree	Master of Arts (Communication Studies)
Independent Study Advisor	Associate Professor Dr.Kulisara Kritworakarn

ABSTRACT

This Study entitled "Communication for promoting culture through Thai-Chinese ethnicity in Paknampho Chinese New Year festival, Nakhon Sawan province aims to study (1) the communication process in Paknampho Chinese New Year festival, Nakhon Sawan province and (2) the attitude of the people inhabitant towards Paknampho Chinese New Year festival, Nakhon Sawan province. In-depth interviews were conducted with the organizational leaders, the committees of Thai-Chinese clan associations, and the ritual participants. The concept of communication process, intercultural communication, and folk media were developed as the framework for this study. The questionnaires were asked about attitude of the people inhabitants who took part in Paknampho Chinese New Year festival, Nakhon Sawan Province.

The result revealed that the communication process in Paknampho Chinese New Year festival could be performed into two periods, preparation and performing period.

Preparation period: the organizational leaders play the important role in this period. The objective was to establish the participation in preparation. The communication pattern was formal as it performed in the meeting. The communication direction could be categorized as two-way, top-down and horizontal communication. The media for people inhabitants and organizational participants were personal media, special event, and local mass media.

Performing period: the organizational leaders also play the important role in this period. The main objective was to promote the culture of Nakhon Sawan Province and establish the faithfulness, belief, and cultural preservation. The communication pattern was performed either formal or informal. The communication direction could be identified as one-way and top-down

communication. The media for people inhabitants and tourists were personal media, ritual, special event, and mass media.

By the ways, the attitude of people inhabitants toward Paknampho Chinese New Year festival, Nakhon Sawan Province could be concluded as following (1) the vast majority of the people inhabitants took part in this festival for seeing the parade and making sacrifice to the Chinese gods [Chao Por-Chao Mae Paknampho] (2) the travel information was received from friends and mass media (3) the vast majority of the people inhabitants agreed that the activities in Paknampho Chinese New Year festival were strongly and completely enough to explain the Thai-Chinese culture, but the understanding in meaning of Thai-Chinese is needed to be more clear.